

Skoljuridik för politiker

9 februari 2023

Marie Runelid

Axel Oxenstierna avporträtterad av David Beck i slutet av 1640-talet

“Vet du inte, min son, med hur lite förstånd världen styrs?”

Förepräder du en myndighet?

Innebär beslutsfattandet myndighetsutövning mot enskild?

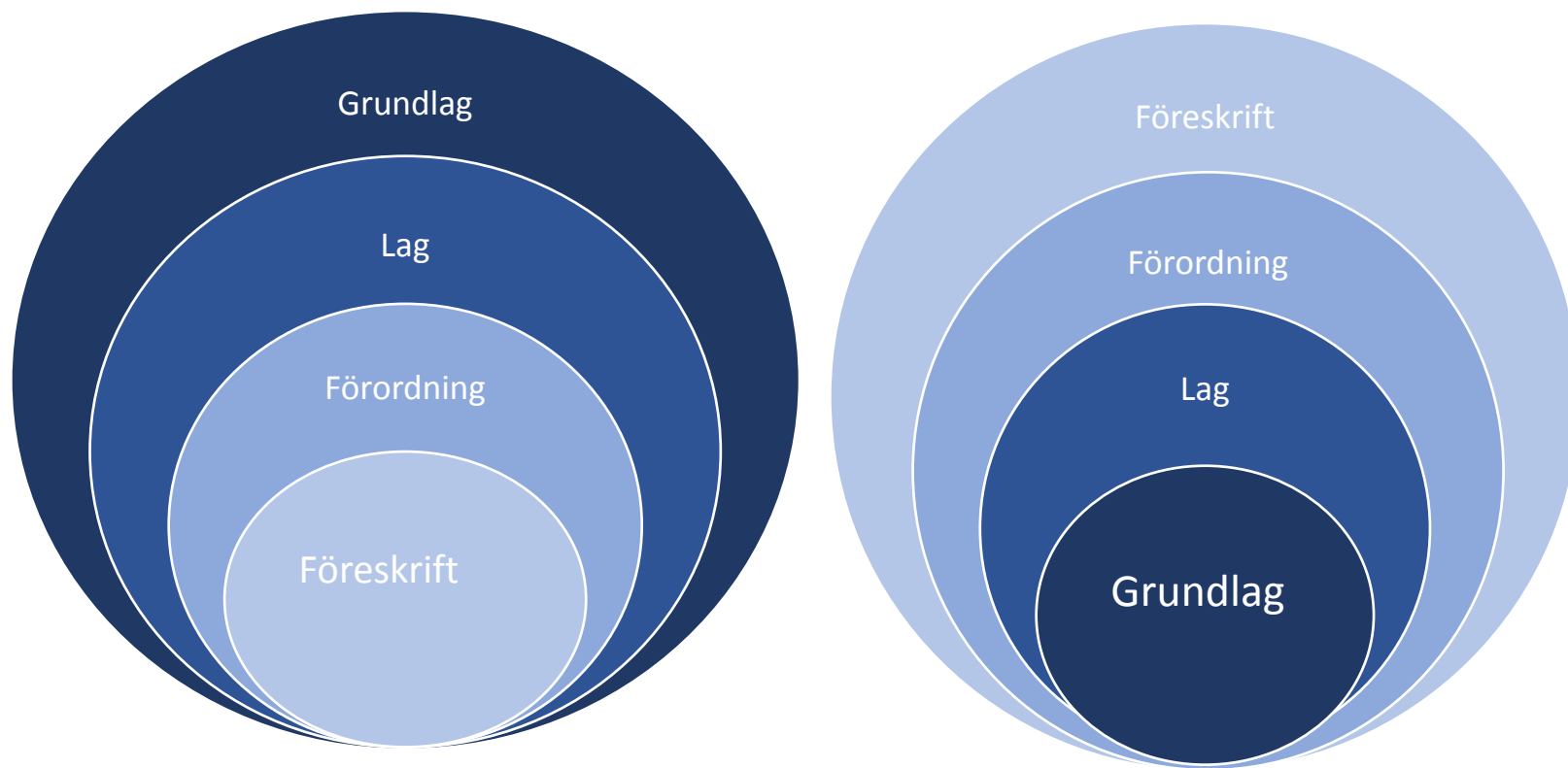
Exempel på myndighetsutövning

- Mottagande i anpassad skola (2 juli 2023)
- Placering av elev i viss skola
- Placering av elev i viss klass eller i särskild undervisningsgrupp
- Antagning till frivillig utbildning
- Ledighetsansökan
- Beslut om särskilt stöd
- Beslut om avstängning frivillig utbildning
- Betyg
- m.m

Lagstiftningsprocessen- från initiativ till lag

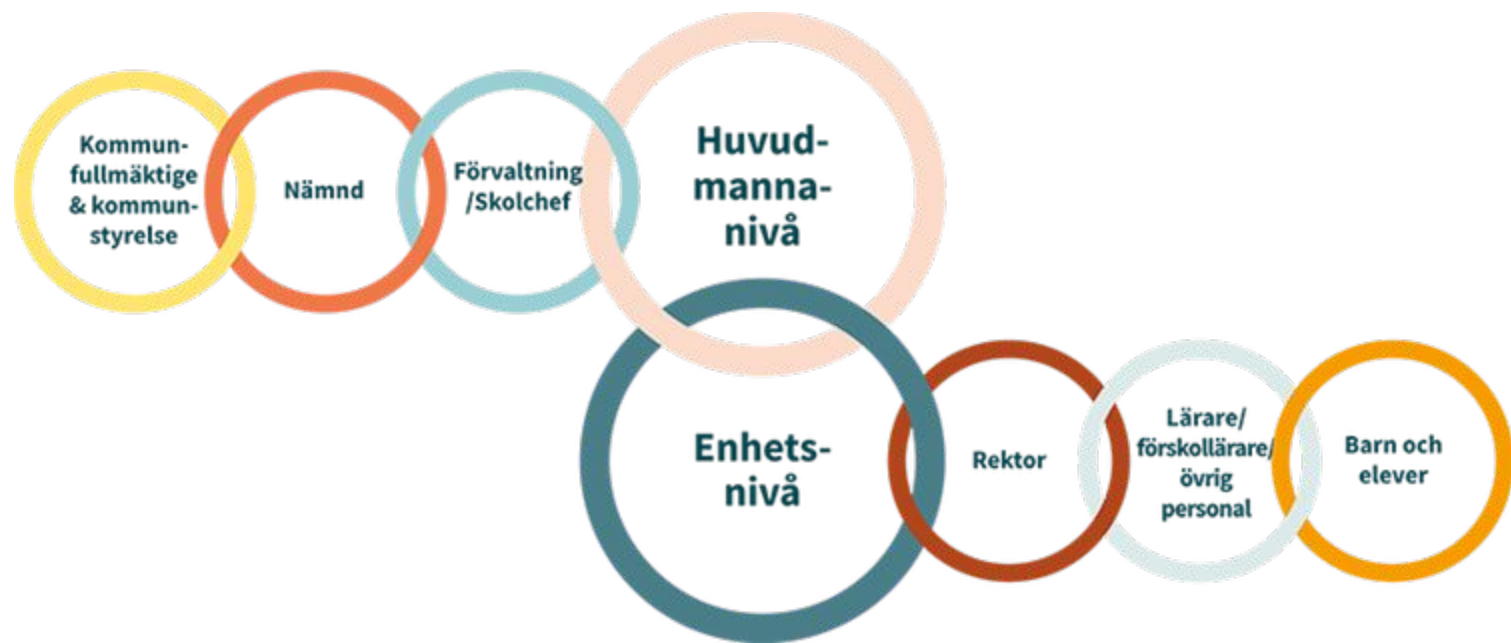
Författningshierarkin

Grundläggande principer

- Legalitetsprincipen (1 kap. 1 § regeringsformen)
- Likhetsprincipen
Objektivitetsprincipen (1 kap. 9 § regeringsformen)
- Fri- och rättighetskatalog (2 kap. regeringsformen)
- Offentlighetsprincipen (1 kap. 7 § och 2 kap. tryckfrihetsförordningen)

Ansvarsfördelning och styrsystemet

Skolverket

Den dubbla styrningen av verksamheten

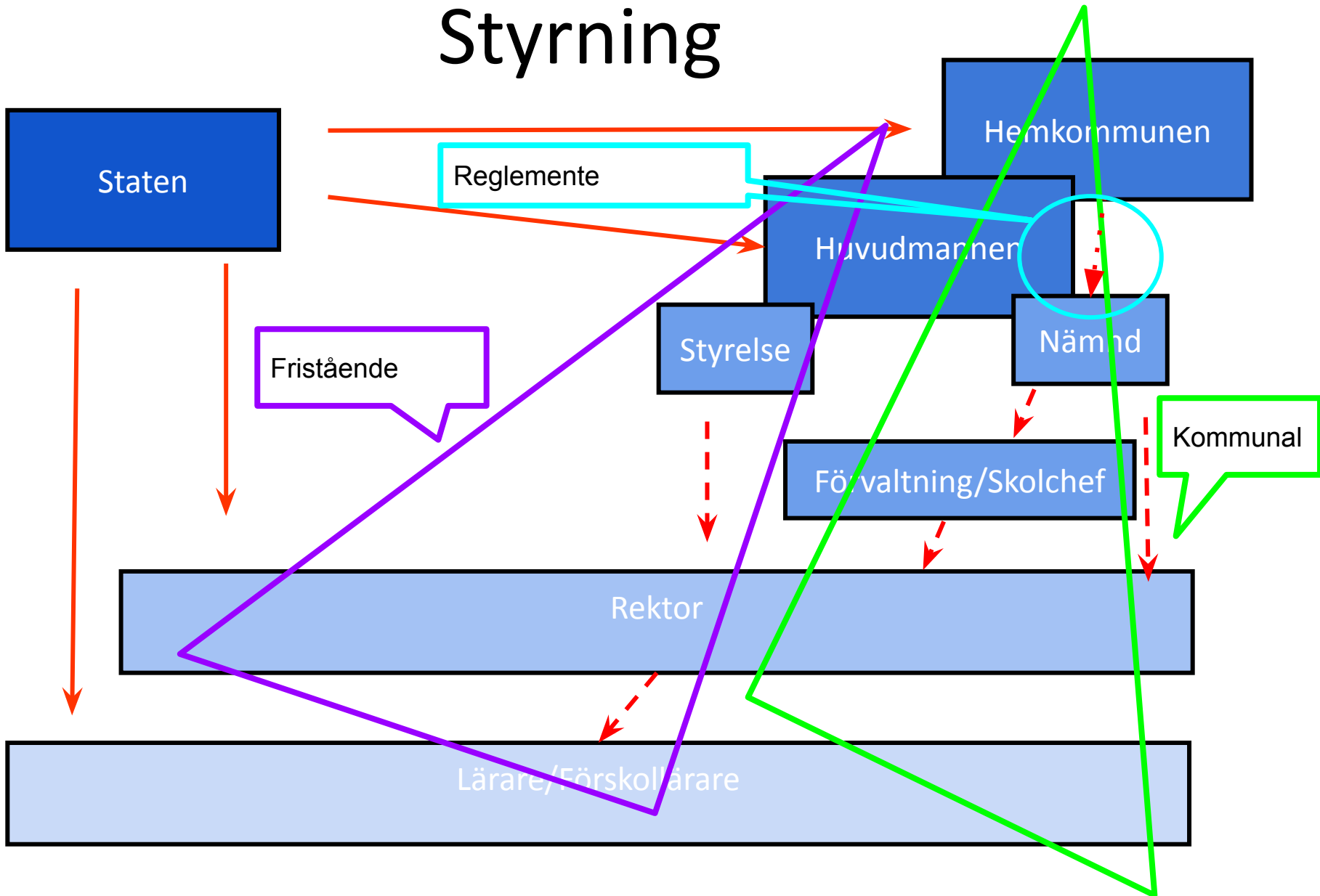
Riksdag och regering

- Uppdrag formulerade i skollag och skolförordningarna.
- Uppdrag formulerade i läroplanerna.
- Behörighetskrav för anställning.

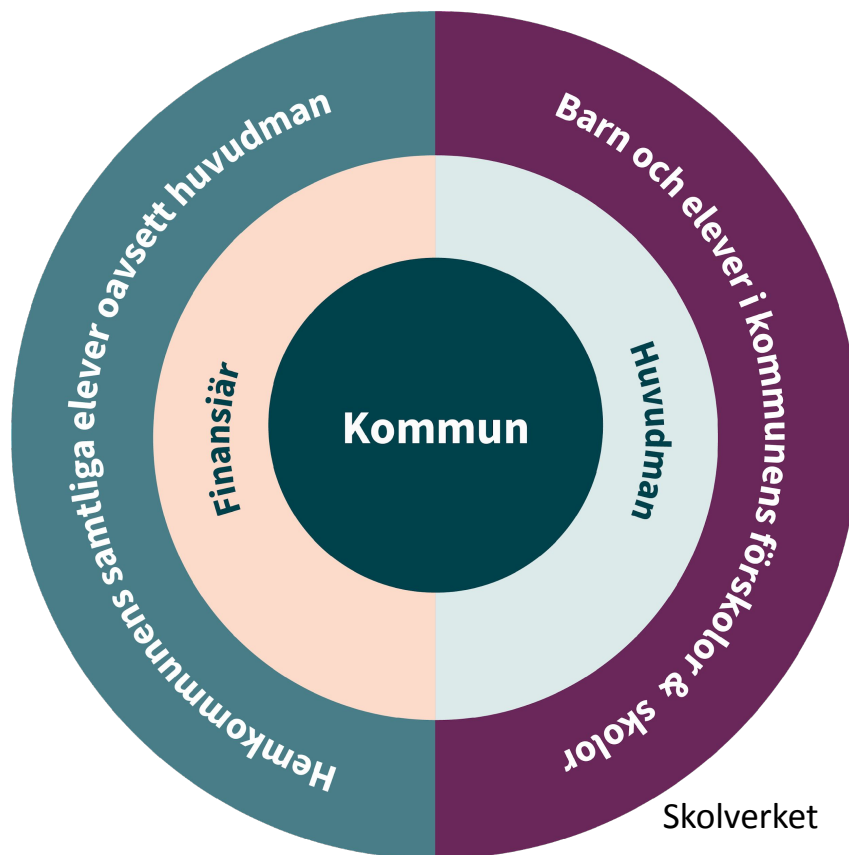
Huvudman

- Ansvar för att verksamheten i den egna organisationen följer lagar och förordningar
- Anställer rektor för skolan respektive förskolan
- Delegerar beslutanderätt

Styrning

Kommunens dubbla roll

Hemkommunen ansvarar för

- Skolpliktsbevakning
- Aktivitetsansvar
- mm

Huvudmannens ansvar

- Att utbildningen genomförs enligt gällande styrdokument och att den är likvärdig. Exempelvis se till att undervisningen håller hög kvalitet och att elevers rätt till elevhälsa tillgodoses.
- Att systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.
- Att fördela resurser och organisera verksamheten.
- Att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Skolchefens ansvar

Uppdrag att stötta huvudmannen i att följa de lagar och förordningar som reglerar utbildningen.

Rektors ansvar

- Leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet.
- Beslutar om sin enhets inre organisation.
- Fördelar resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.
- Följer upp, analyserar, utvärderar och utvecklar sin enhet så att de nationella målen och kvalitetskraven uppfylls.

Lärares ansvar

- Riktlinjer i läroplanen
- Betygssättning m.m. enligt bestämmelserna i 3 kap.
- Undervisningen enligt 2 kap.
- Bestämmelser om utvecklingssamtal, IUP m.m. enligt skolformskapitlen i skollagen

Systematiskt kvalitetsarbete

- Huvudmannanivå
- Enhetsnivå

Inriktningen på allt systematiskt kvalitetsarbete ska vara de nationella målen.

4 kap. 3-4 §§ skollagen

Systematiskt kvalitetsarbete

Bild: Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete

Reflektionsfrågor

Hur fungerar klagomålsrutinen hos er?

Hur säkerställer ni likhetsprincipen och objektivitetsprincipen?

Exempel på myndighetsutövning

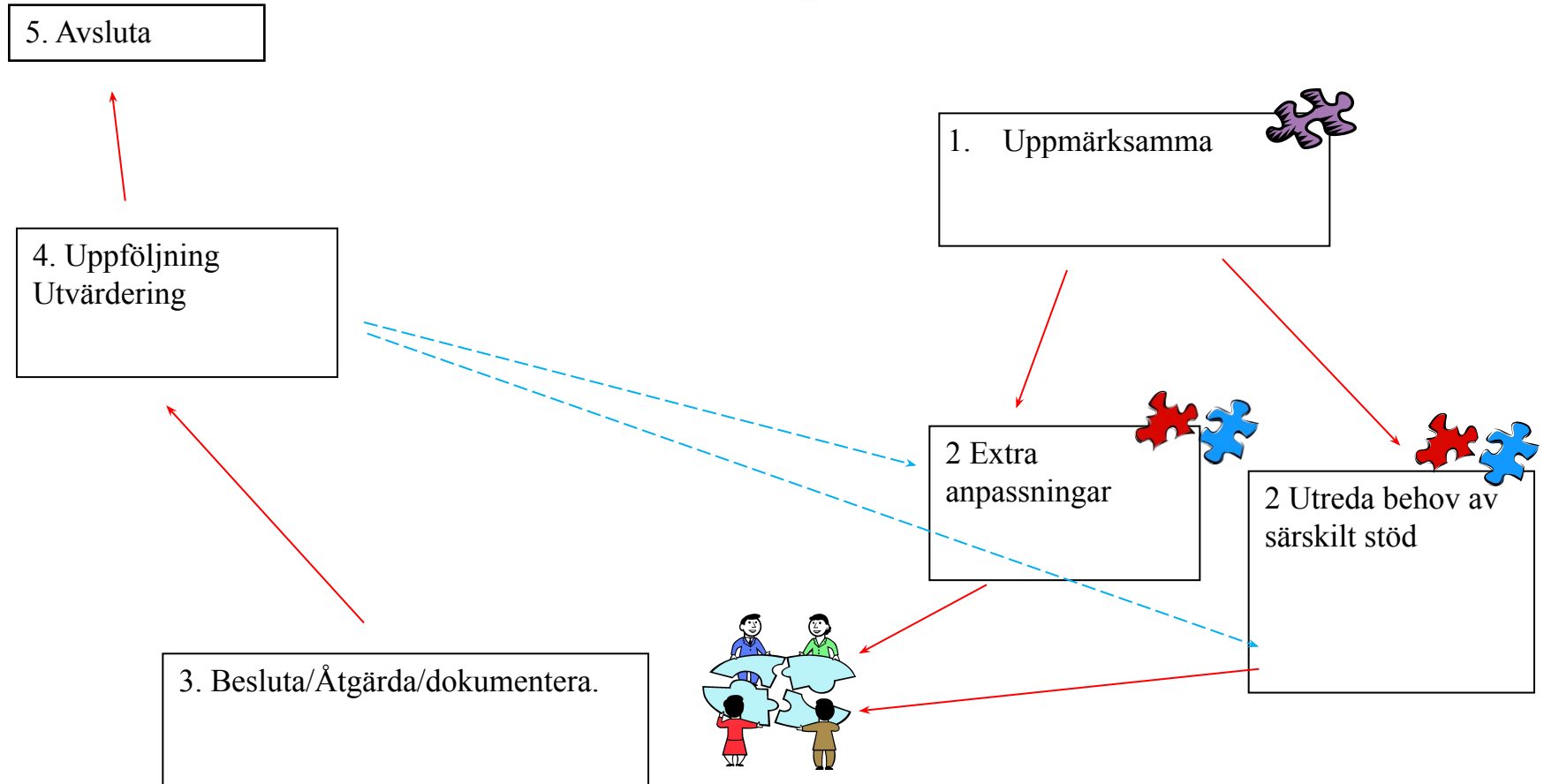
- Mottagande i anpassad skola (2 juli 2023)
- Placering av elev i viss skola
- Placering av elev i viss klass eller i särskild undervisningsgrupp
- Antagning till frivillig utbildning
- Ledighetsansökan
- Beslut om särskilt stöd
- Beslut om avstängning frivillig utbildning
- Betyg
- m.m

Exempel på myndighetsutövning

- Mottagande i anpassad skola - Hemkommun
- Placering av elev i viss skola - Huvudman
- Placering av elev i viss klass eller i särskild undervisningsgrupp - Rektor
- Antagning till frivillig utbildning - Huvudman
- Ledighetsansökan - Rektor
- Beslut om särskilt stöd - Rektor
- Beslut om avstängning frivillig utbildning - Rektor och Huvudman
- Betyg - Lärare
- m.m

Stöd 3 kap. skollagen

Ledning och stimulans

Främjande och förebyggande arbete

HM

5. Avsluta –
återrapportera
delegeringsbeslut till
huvudman

1. Uppmärksamma

Handlingsplikt
Anmälningsskyldighet till:

- rektor
- huvudman

Huvudman

Enhet

4. Uppföljning
Utvärdering

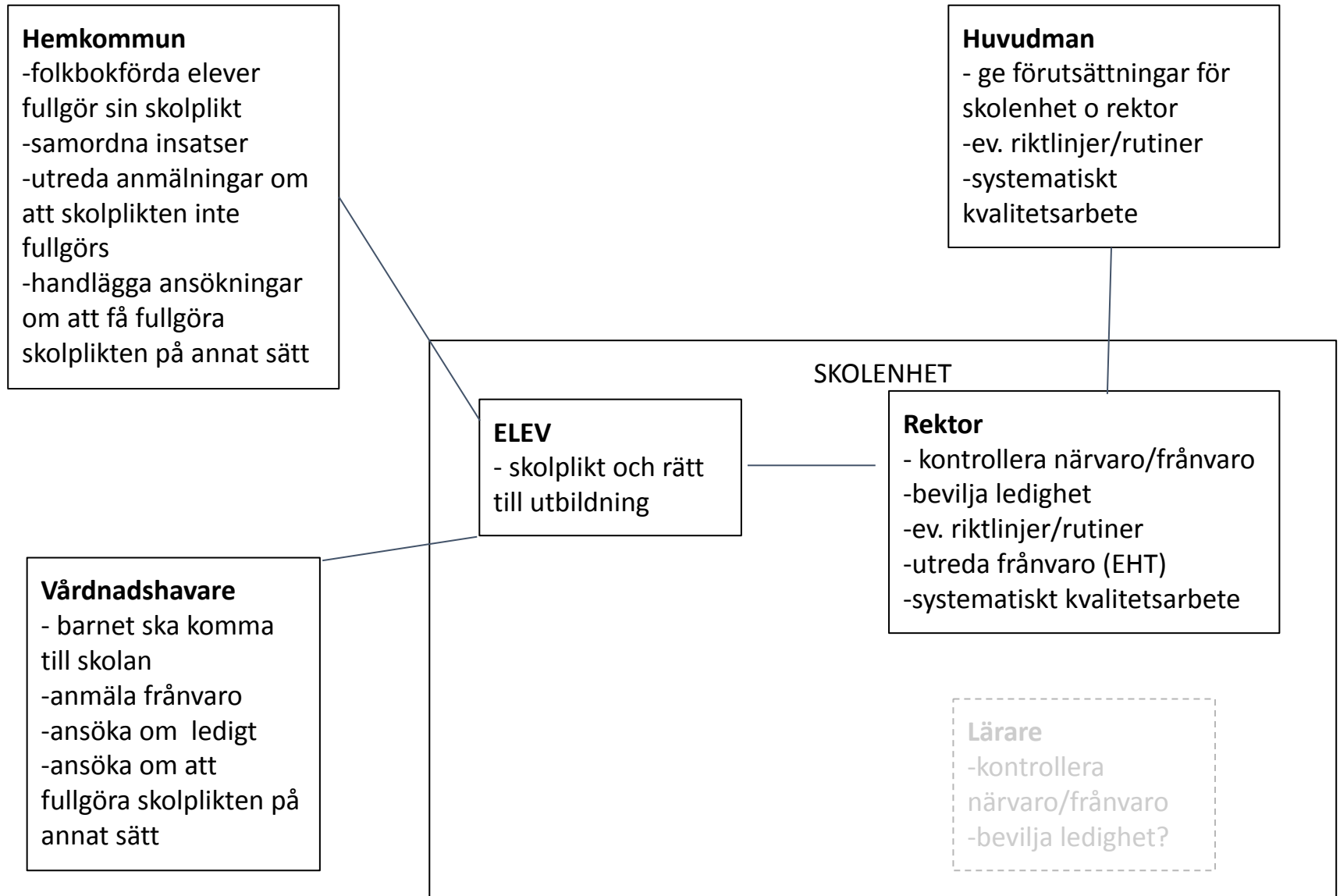
2. Utreda

Skyndsamt
Allsidigt

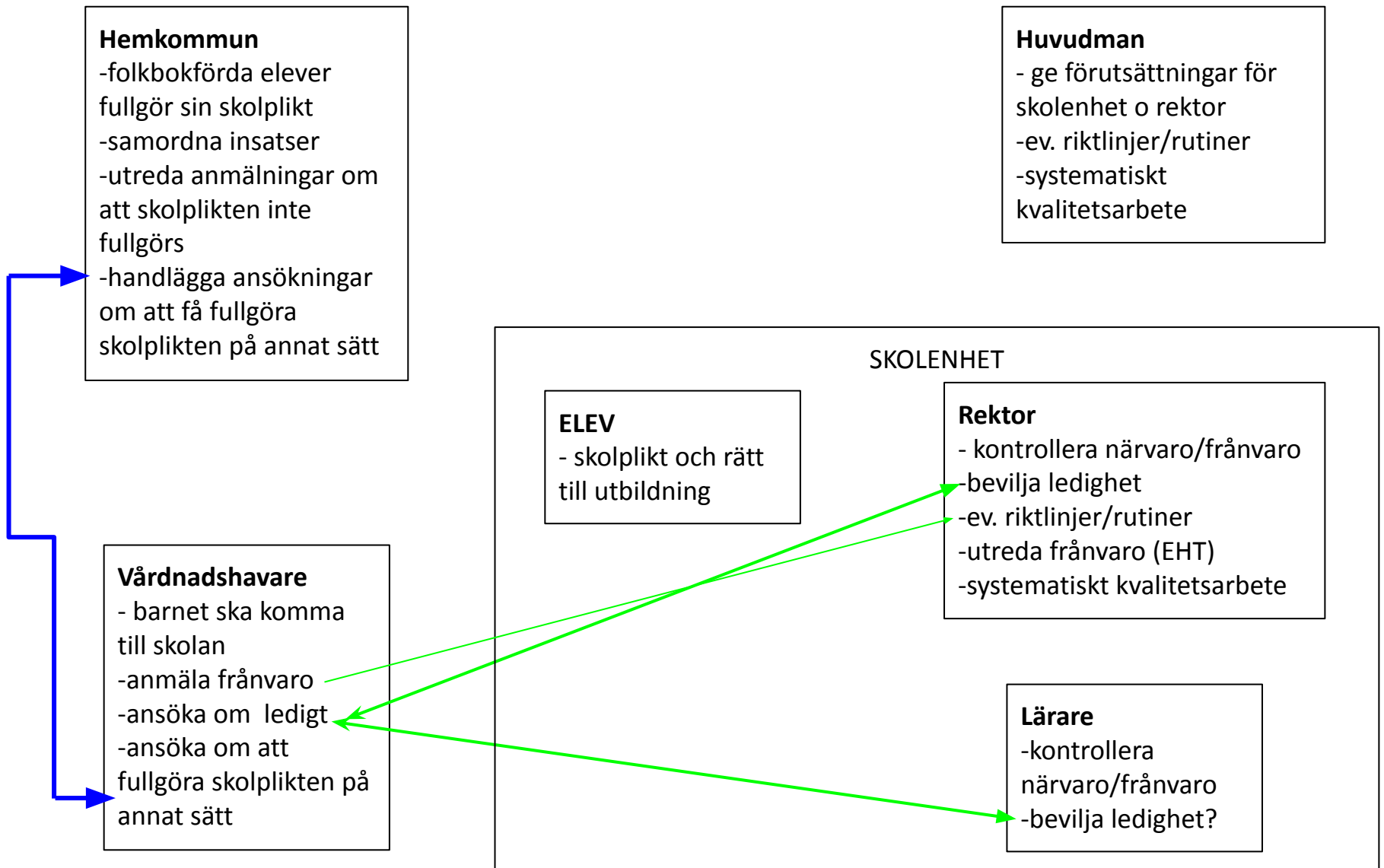
Delegerat
till
Rektor
Beskrivs i
enhetens
plan

3. Åtgärda

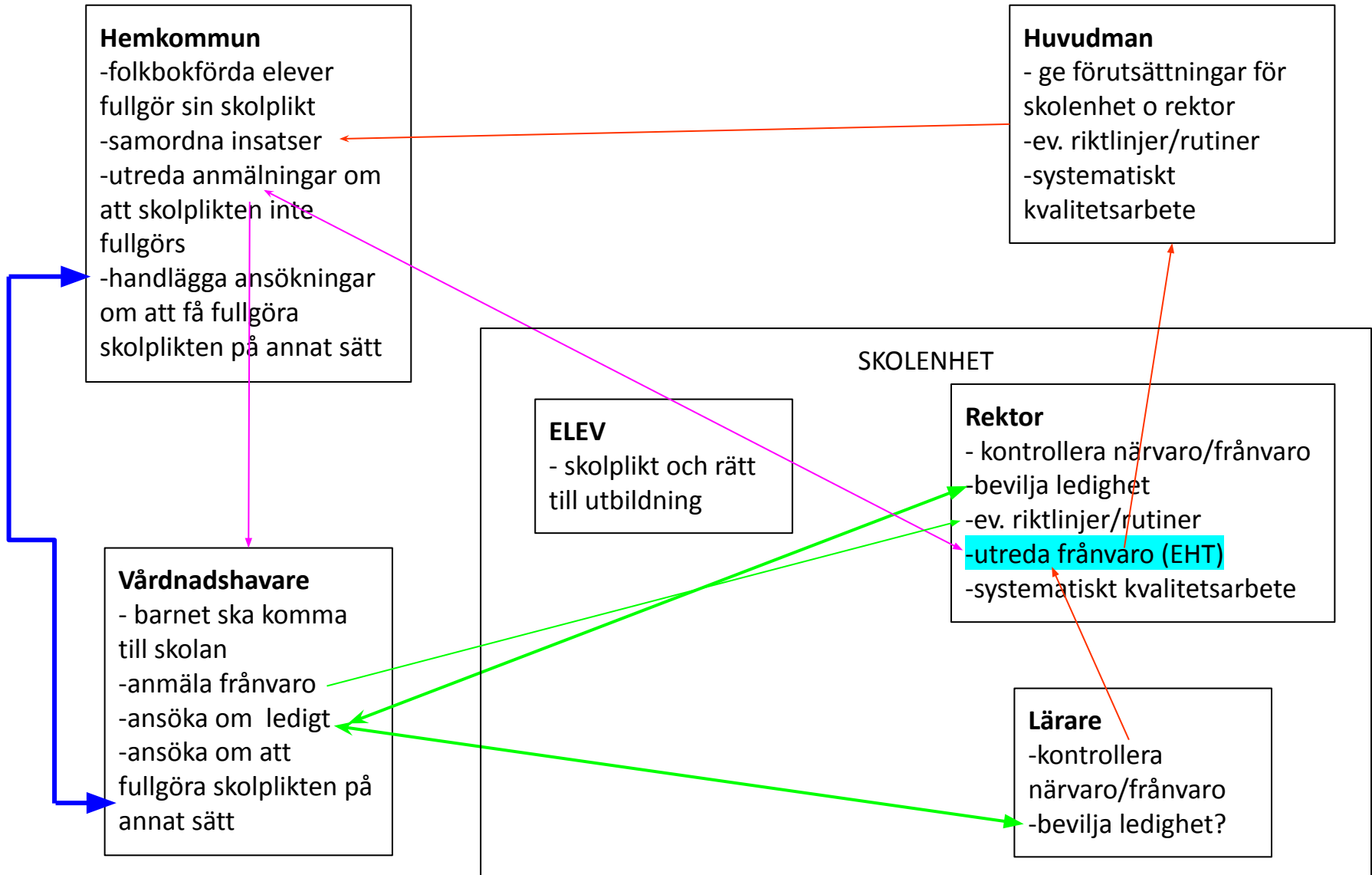
ANSVAR Skolplikt 7 kap. skollagen

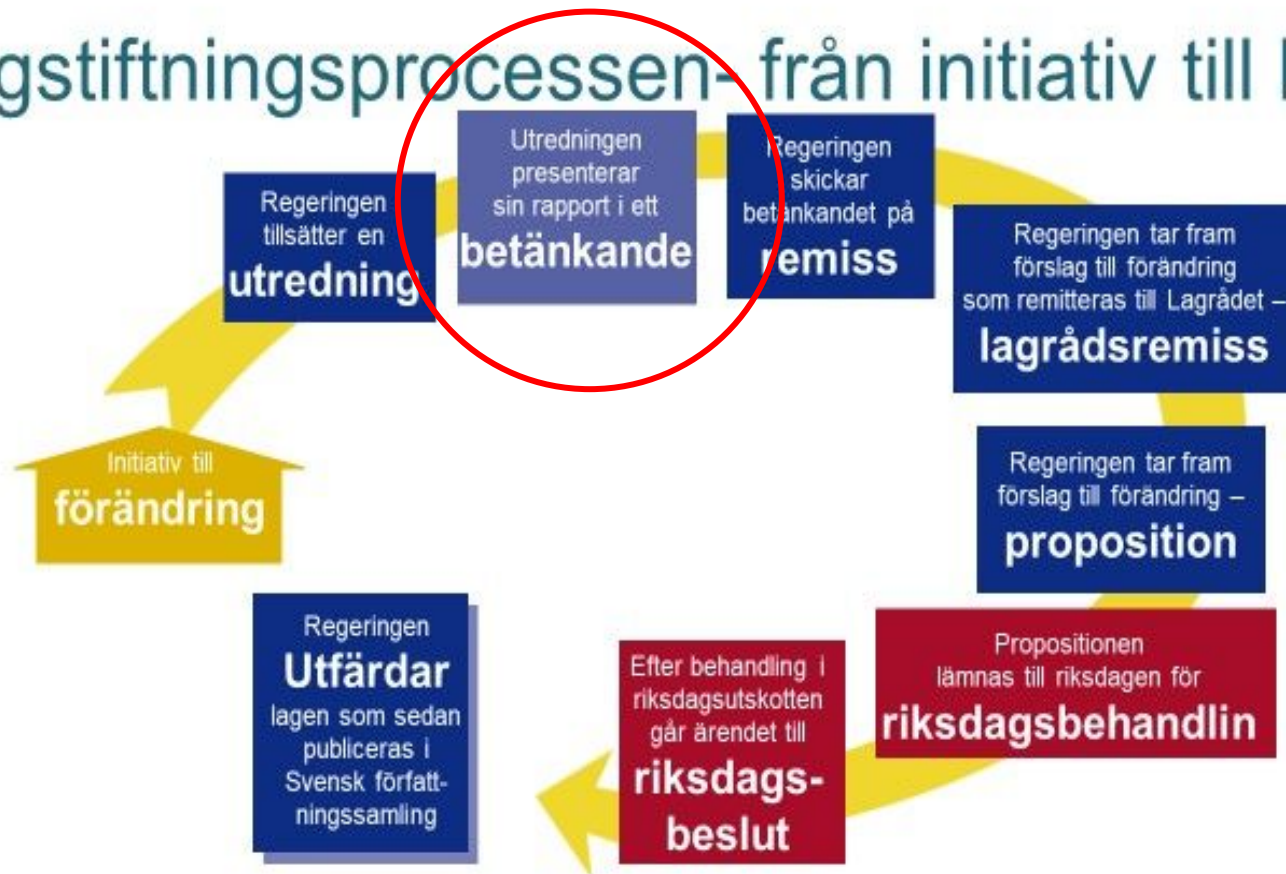
FULLGÖRA SKOLPLIKT

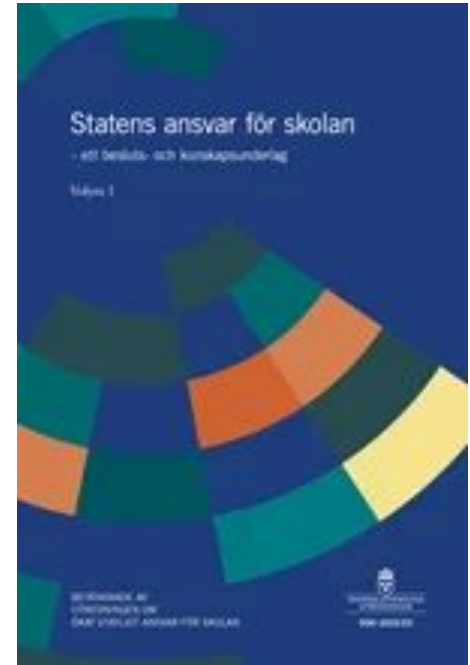
UTREDNING

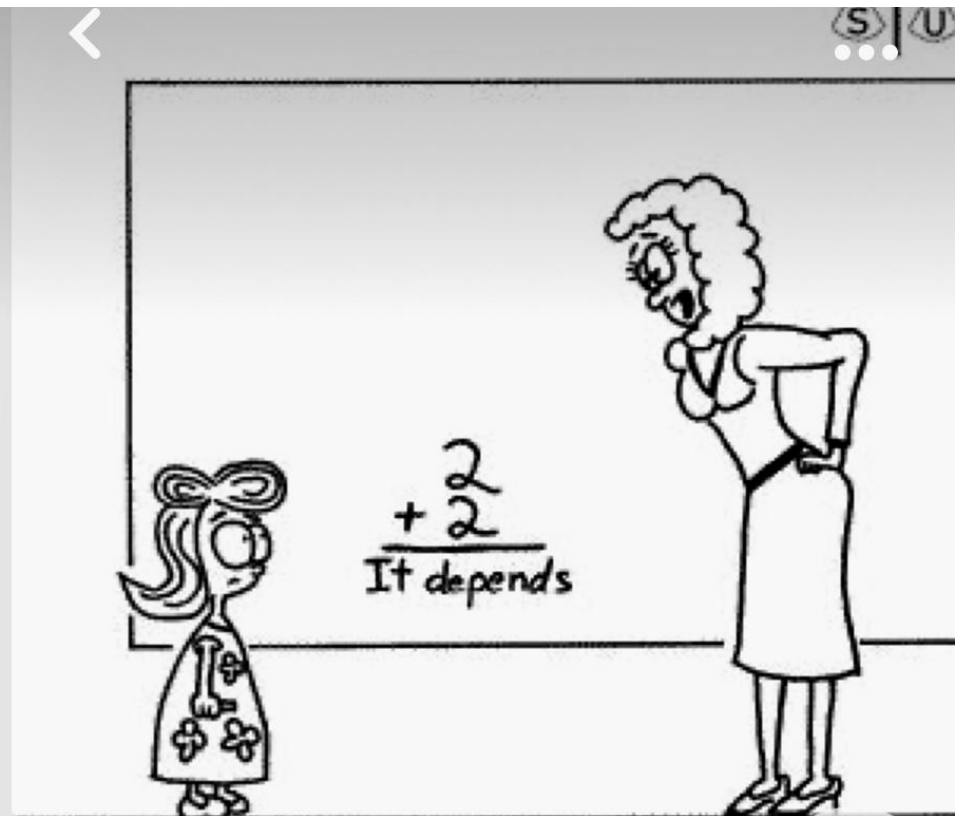

Lagstiftningsprocessen- från initiativ till lag

Spanning

"Suzie, this is math, not the law."

Från stus.com

Silly Lawyer Jokese Pics

Silly Lawyer Jokese Pics Cartoons by
stus.com

Kom ihåg!

Du är en viktig person med ett viktigt uppdrag!

Var modig!

Stå upp för professionen!